

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantium**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

De voce Turturis in terra nostra, sive de vocibus Ecclesiæ pro Adventu
Domini suspirantis. Introductio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](#)

TRACTATUS I.
DE VOCE TURTURIS
IN TERRA NOSTRA,
SIVE
DE VOCIBUS ECCLESIAE
PRO ADVENTU DOMINI
SUSPIRANTIS.

INTRODUCTIO.

Cant. 1.

Eccl esia domine Turturis in facris Litteris solet desig- nari, cum ob castitatem, tum ob geminum. Hæc est enim illa de qua in Canticis: *Pulchra sunt generas fiscus Turturis*. Hæc iterum illa est de qua Psalmus: *Turtur invonit sibi nidum ubi ponat pullos suos*. Nempe habet duas genas speciosas simpliciter & puritatem, in his eius pulchritudo constituit, atque ad se oculos Spō si rapit per has genas facit amoris illices. Habet & nidum in Cruce Christi, in vulneribus Crucifixi, hæc est arbor electa, in qua vidificat, hæc sunt alaria ad quæ volatum iuri perfidem & amorem, illucque deducit pullos suos, filios ex baptismo regeneratos, ut docet eos illuc nildari, illuc re- quietere, illuc gemebundam eliceat vocem. Habet & alterum nidum in solitudine Bethelemitica, in stabulo excisio in rupe, quasi infuraminibus petra & caverna mactri. Ibi frequens vox eius, iuxta præsepium, & primum lectulum Sponsi sui in terra nostra. Illic frequenter evolans provocat ad voluntum pullos, provocat ad commorandum cum quiete filios suos, iuxta primum Sponsi sui altare, hoc est, iuxta præfepo, in quo se primum obtulit in sacrificio matutino.

Rationalia Evang Tom. 1.

Iraque Eccl esia varia in Scripturis sortitur nomina, varia ob qualitates, & modo Columba, modo Turtur nominatur ob geminum. Sed licet jugulariter habeat quod geminum in hac solitudine, in hac plorationis convalle, à Sponso absens, Duo tamen praefixum tempora feligere videtur ad geminum, quibus sponsum sibi representat, vel ut proxime orientem, vel ut proxima morientem. Recolit enim Passionem eius annuè per quadraginta dies, Recolit quoque Incarnationem, per aliquot hebdomadas Ex 3. causa pravitas, quas tempus Adventus nominat, atque fit, his gemellos suos ad geminum specialiter tunc excitat tribus Extribue potissimum de causis.

Ac primo quidem representat voces gementes SS. Patrum, ac desideria ardentia justorum Spirantium Adventum Fili Dei, Sponsi sui: quibus antiqua scriptura est referta. Hæc enim desideria, iam ab Orbis conditi primordiis suum sumptere exordium, nec cessavit, donec ipse adventens, his terminum imposuit, & expectationem Orbis gementis vertit in gaudium exultationis. Nam & idcirco dicebat Propheta non solum ex sua, sed ex omnium iustorum persona: Propter Sion non nascitur Isaia 8.2. & propter Ierusalem non quicquam, donec egrediatur ut splendor iustus eius, & Salvator eius ut lam pas ascendatur. Hi portio geminus representantur per illas voces: O Sapientia! O Adonai! O Radix Iesse!

A

Jeſſe!

TRACTATUS PRIMUS

Iesse! O Clavis David! O Oriens! O Rex gentium! neditus qui venit in nomine Domini: Deus Domini Emmanuel! His ergo vulnus voce nostra, nus illuxit nobis.

Psal. 117

Luc. 10

Quapropter etiam Salvator, cum adveniret dicebat Ius: Beato oculi, qui vident quae vos videatis: Dico vobis, quod multi Prophetae & Reges voluerunt videre quae vos videatis, & non viderunt. Unde putas oriebarunt istud desiderium illorum, nisi quod iam fidei luce collustrari, a longe adspiciebant, & iustabantur venturum? Videbant eum iam per speculum & in enigma, unde & Videntes dicitur sunt facie autem ad faciem propius contueci exspectabant. Sed quinam sunt Reges illi qui Prophetae? Singulos equidem certum ad calcum vocare haud possumus, quia teste Salvatore multi sunt: & soli illi adequaret numerus illi notus est, qui dignatione sua illis fuit notitiam infudit. Aliquos tam eorum ex facies Scripturis agitos percurramus, & eorum ardenter desideret nos nostra etiam vota & gemitus conjungamus. Fuerunt illi vocis membra ejusdem Columba, ejusdem Turritis gemebundæ, filii ejusdem Ecclesiae ab Abelijus sto inchoatae: immò fuere membræ Christi nobilium, qui ipse Caput est omnium iustorum, tam priorum quam posteriorum saeculorum. Sed illi præcesserunt caput, ante illud exorti, illatenim coherentes, ipsius nativitate summo desiderio orantes & gementes. Sicut, quando homo nascitur, licet manus antea egrediatur quam caput, aut alia membra, ut fuit factum in Phares, non ideo desuntur iuncta esse capiti, quod perfectè secundum naturam est: immò natura quodam impenetrabili fecum caput, ut nascantur, & totum corpus apparet tandem lucem videat. Sic & in corpore Christi mystico, Patriarchæ & Sancti antiqui membra fuere prius evata, capiti tamen connexa, gemutum & desideriorum supernaturali quodam attritu caput suum attrahebant, ut in lucem tandem ederentur ex interno parturientis Synagogæ, sive Ecclesiae antiquæ lux, vita, & salus omnium generationum in diem iisque æternitatis.

1 Cor. 13

Dicitur
Iustus
Ab

Gen

Secundum gemit & ipsa eo quod adventus iste & redemptio per eum allata, adeo multis inefficax sit & inutilis. Quia nimis plerique adventum & vitam, labores & sudores, sanguinem & mortem, meritaque omnia Fili Dei rediunt per flagitiosam viam & conversationem non solum sibi utilia, sed etiam ad gravissimam damnationem cumulum exprobanda. Dignum planè est id lachrymis & gemitis nostris facto isto tempore, quibus & nostras eluanus culpas, ne corum numero anumerari indigne accenseamur.

Tertius gemit Ecclesia cum justis, ad ultimum adventum suspirans, quando suam ac ipsius peccatum & prævaricatio, regnum peccati, & Satanæ imperium: quando etiam consummabitur regnum Dei ac Christi, cum quo regnabunt & electi. Omnia ergo ista representantur pariter per voces illarum: O Sapientia! O Adonai! O Radix Iesse! Ecce. Nec enim haec solum sunt voces iustorum, ut adveniret Redemptor: sed adhuc sunt voces Ecclesie & Sanctorum, magno cordis clamore flagitantum, ut efficax sit omnibus redemptio quam atrahit, & sanguis eius non sit solum propriatio pro peccatis nostris, sed & pro toto mundi. Deinde & voces haec respirantur ad consummatam redemptionem, per quam plene eruanus de periculis, de cunctis, de umbra mortis, de exilio & captivitate.

Hæ porro tres jam dictæ gemitus Turritis

Ephes. 3.
Col. 3.

causæ paulo plenius & attenuis à nobis ruminandæ sunt sacro Adventus Domini tempore, paulo que plenius populo proponenda, ut gemitus eius filius Turritis, sive filius Ecclesie, excurrent. Ideo fuius has explicare aggredior, & primo quidem de desideriis SS. Patrum, ac corum facies gemitis bus mihi discendum est.

LECTIO I.

De geminis & desideriis Patriarcharum
videndi Messiam.

Exod. 3.

I.

Gen. 32.

Gen. 22.

Gen. 15.

Rom. 9.

Hebreos 10.

Significat

Frequentissima sunt testimonia in veteri Testamento ardenter desideriorum, quibus flagrabant corda iustorum, ab initio seculi usq; ad Adventum Christi, licet enim mysterium Incarnationis, Magnum pietatis sacramentum, ab conditum fuerit a Jesus in Deo, ab conditum. Iñficit ab hominibus in facili tenebris degentibus: semper tamen specialis gracie prærogativa aliquibus Dei amicis insinuatum fuit, & lumine fideli, vel Prophetia agitum, & hoc quidem, ut Salvatori omnium saeculorum ab aliquibus omni saeculo adoraretur: & non solum qui sequebantur, sed & qui præbant Christum, una voce clamarent: Be-